

Third Conference of Parliamentarians of the Arctic Region

CONFERENCE STATEMENT

We, elected representatives of Canada, Denmark/Greenland, Finland, Iceland, Norway, Russia and Sweden, meeting in Salekhard, YamaloNenetsky Autonomous District, Russia on 22-24 April 1998;

Recalling the Final Document from the International Parliamentary Conference for Parliamentarians on Development and Protection of the Arctic Region, held in Reykjavik, Iceland in August 1993, and the Conference Statement from the Second Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, held in Yellowknife, Canada in March 1996; and

Noting

1. the importance of the Arctic region, not only to the social, economic and political development of all northern countries, but also to the cultural and spiritual value of residents of Arctic areas, to international relations throughout the world, and to the regional and global environment;
2. the need to ensure that resources of the Arctic region are used and conserved in such a way that they provide optimum present and longterm benefit both to the residents of the Arctic and northern regions in which they are found and to the countries in which they occur, and also maintain the quality of the Arctic environment and the richness and vigour of Arctic ecosystems;
3. the importance of protecting and defending the Arctic regions, inhabitants, and terrestrial and marine ecosystems against environmental threats arising from outside the region and from unsustainable activities within the Arctic;
4. that the Arctic region, in its varied parts, is changing rapidly as a result of demographic, economic, cultural, environmental and other factors and influences both internal to the region and global in nature, and that these changes and influences make especially pressing the need for sustainability policies designed or adapted to Arctic conditions and situations;
5. the importance of recognizing the distinctive contribution that indigenous peoples of the Arctic region, their cultures and perspectives have made and can continue to make to the emerging issues of governance, environmental protection and resources management, and the relevance to the Arctic of the International Decade of Indigenous Peoples;
6. that the rapid development of hydrocarbon and mineral resources in some particularly resource-rich areas of the Arctic present special and urgent problems of environmental and economic sustainability, social and cultural equity, human rights and education;
7. the importance of broadening interest in Arctic policy issues on a national and international level;
8. that all northern countries have committed to implementing the guidelines of the United Nations Rio Declaration and Agenda 21 regarding the necessity for environmentally safe and socially and economically balanced development and that these guidelines provide a basis for all activities in the Arctic region;
9. the fundamental importance of scientific knowledge as a basis for development and implementation of policies for sustainable development in the Arctic, underlining the need for research and scientific monitoring, and the dissemination and exchange of scientific information within governments, communities and industry;

Taking into account

10. the decision made by the eight Arctic states to establish the Arctic Council as a high level intergovernmental forum to provide a means for promoting cooperation, coordination and interaction among the Arctic states, with the participation of the Arctic indigenous organizations and other Arctic inhabitants, on common Arctic issues, in particular issues of sustainable development and environmental protection;

11. the commitment in the statements connected with the formation of the Arctic Council and in the planning of its activities that the Council will give particular attention to fostering sustainable social and economic development in the Arctic region, to improved health conditions, and to maintenance of cultural diversity and wellbeing, with special attention to women's issues and the needs of children and youth;

12. the substantive and comprehensive work of the Arctic Environmental Protection Strategy (AEPS) and its respective programmes the Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP), the programme for Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF), for Protection of the Arctic Marine Environment (PAME), and for Emergency Preparedness, Prevention, and Response (EPPR); recognizing the many valuable documents, statements and recommendations resulting from this work, including substantial progress in defining the concept and implementing the particular requirements of environmental impact assessment in Arctic regions; and noting with satisfaction the decision that the AEPS programme will continue under the umbrella of the Arctic Council, under principles and guidelines set forth in the Alta Declaration;

13. the agreement from the Fourth Ministerial Meeting of the Arctic Environmental Protection Strategy that all Arctic countries should endeavour to apply the AEPS guidelines for Environmental Impact Assessment in the Arctic;

Noting also

14. the decision by the European Council in December 1997 to prepare in 1998 a report concerning a policy for the northern dimension of the European Union.

15. the recommendations and commitments by the Government of Canada to recognize shared economic, societal and cultural, environmental and scientific responsibilities in the Arctic circumpolar region.

16. the progress toward devolution of jurisdictional authority from national to northern autonomous regions, territories or societies in several Arctic states;

Welcoming

17. the decision by Senior Arctic Officials of the Arctic Council to recommend to ministers that the Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region be given Permanent Observer status in the Arctic Council;

18. the international evolution of a concept and positive discussions of the practicability of a dispersed international "university of the Arctic" as an institution of higher education focused on environmental, cultural and economic integrity of the Arctic regions, with full involvement and participation of indigenous people;

19. the establishment and progress of a number of international multidisciplinary scientific programmes addressing important scientific issues in the Arctic, coordinated or developed by Arctic international scientific organizations including the International Arctic Science Committee, the UNESCO MAB Northern Sciences Network, the Arctic Ocean Sciences Board, the European Commission, the Advisory Committee for Protection of the Sea, and others;

Aware

20. that active participation and full consultation of indigenous people, respect for and use of the knowledge and value systems of northern societies, while provided for in principle through permanent representation in the Arctic Council and other international arctic fora, needs to be nurtured and encouraged so that Arctic policies and practices reflect the priorities, needs and contributions of all northern residents and cultures;

21. of the need for careful development, in all northern countries, of health policies that recognize the special needs and conditions of different Arctic regions, taking into account cultural, demographic, economic and environmental factors;

22. of the need to encourage economic cooperation, development and public support as a principal factor in increasing social, cultural, and economic stability and wellbeing in the Arctic region, and the necessity to foster the harmonious fitting of the economies of the Arctic regions into the national policies and activities of each northern country;

23. of the need to develop and implement, throughout the Arctic region, increased communication and exchange of information, ideas, experiences and concerns on a social, economic and political level, by both traditional and

modern methods, through electronic communication, exchange of newsletters, radio and television, and cooperative school programs, using local languages wherever possible, as a means of increasing the richness and variety of Arctic cultures, facilitating shared social progress and making more effective the economic and political development of Arctic regions;

24. of the need to develop and implement opportunities for Arctic-related measures of international confidence-building, arms control, and disarmament;

Noting

25. that the Arctic Council is a mutual declaration by governments rather than an international treaty, that it can provide opportunities for cooperation and collaboration with other bodies to their mutual benefit, and that it thus can help Arctic governments address common needs;

Recognizing

26. the responsibilities incumbent upon the elected representatives of Arctic regions to bring about, develop and implement the legislative means to protect the Arctic region and its peoples against environmental threats, unwise or wasteful use of resources, and restriction or destruction of its cultures;

27. that the expression of shared and coordinated concerns, discussions, and statements from parliamentarians from governments in many northern countries can facilitate international cooperation, and help in addressing the complex and common issues of the Arctic regions;

28. the importance of developing and maintaining strong links between the national parliaments of Arctic countries, as a means for improving the democratic anchoring and responsiveness of compatible Arctic policies and cooperation;

29. the advantages of maintaining an active cooperation and exchange between governments and the parliamentarians involved in a variety of Arctic countries, with and through the Arctic Council, to which the Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region expects to become a Permanent Observer, as a means of strengthening parliamentary influence on and accountability for the overall development and protection of the Arctic region;

Acknowledging with appreciation

30. the valuable information in the Inventory of Sustainable Development Initiatives in the Circumpolar Arctic that has been compiled by Canada as a background document to the discussions of the Third Conference of Parliamentarians of the Arctic Region;

Urge

31. the Arctic Council to accelerate, strengthen and consolidate the work of its member governments on environmental and sustainable development issues, by providing stronger political leadership including annual ministerial meetings, technical coordination, criteria for quality control and accountability, and to build the organizational structure necessary to achieve these goals;

32. the Arctic Council, and other international policy-related bodies with responsibilities in the Arctic region, to make deliberate and open efforts to involve significant participation by indigenous peoples and their institutions in a wide range of their respective activities, during this important formative period of circumpolar cooperation;

33. the Arctic Council, in co-operation with local and regional organizations and other national and international bodies involving indigenous organizations, to develop forward looking programmes that address the special issues of social equity, women, youth, children and education in Arctic regions.

34. that consistent with evolving and shared concepts of indivisible security, national policies of all northern countries and international arrangements be reviewed or designed to recognize and reflect a broadening of Arctic security issues from a former predominantly military focus to that of collective environmental and social security that includes the values, life styles and cultural identity of indigenous northern societies and all northern residents;

35. that national policies, structures and practices, together with collaborative international arrangements be put in place for the sustainable and rational utilization of the living resources of the Arctic seas, including marine mammals;

36. that the management of all living resources in the Arctic region take into account their cultural and spiritual importance to Arctic indigenous peoples, as well as their economic value to the countries in which they occur;

37. investment in and promotion of trade within the Arctic regions, and between Arctic and nonarctic regions, by removing obstacles that presently exist in commercial infrastructure and legal and administrative barriers such as complex procedures, discriminatory customs charges and taxes, with a view particularly to facilitating the businesses of smallscale Arctic producers or entrepreneurs;

Recommend

38. active and transparent promotion of dialogue and cooperation between the Arctic Council and other relevant fora which are pursuing complementary objectives, such as the OSCE, the European Union, the Nordic Council, the Barents Council, the West Nordic Council, the Inuit Circumpolar Conference, the Sami Council, the Association of Indigenous Peoples of the North, Siberia and the Far East of the Russian Federation, and the Northern Forum;

39. intensified intergovernmental cooperation in the development of communications and transportation systems throughout the Arctic region and between Arctic and non-arctic regions, consistent with environmental protection and respect for cultural identities;

40. continued support for the safe, economical, and environmentally sound development and utilization of the Northern Sea Route for international and regional maritime transport taking into account the concerns, sensitivities, and effect on life styles of people who live in areas likely to be affected by increased shipping and port development, by supporting the work of national research programmes, and of the International Northern Sea Route Programme (INSROP), the programmes AMAP and PAME of AEPS and the the international joint research project, the Arctic Demonstration and Exploration Voyage (ARCDEV) and by organizing regular ministerial and parliamentary conferences to this end;

41. strengthening of regional cooperation between groups of Arctic states as well as multilateral activities to deal with the threat of radioactive pollution in the Arctic region, the enhancement of nuclear reactor safety, and the facilitation of safe management, storage and disposal of spent nuclear fuel and radioactive wastes in the Arctic region;

42. that the parliaments represented in the Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region contribute politically to sustainable development and protection of the Arctic by addressing Arctic policy issues in national parliaments, and by monitoring the work of their respective governments in the Arctic Council and other relevant international bodies;

And therefore ask our governments to

43. support the development of full and active partnership between parliaments of northern countries and the Arctic Council, with active practical cooperation and consultation with the Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region;

44. ensure that national authorities support and work actively toward the implementation of the recommendations and activities of the Arctic Council, including the programmes of the Arctic Environmental Protection Strategy, and the principles and guidelines of the Alta Declaration;

45. support the revision, updating, and making as comprehensive as possible the Inventory of Sustainable Development Initiatives in the Circumpolar Arctic - A Work in Progress that was started in 1998 in accordance with a recommendation of the Second Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, with a view to producing, every second year, a public list of such activities, which will also be available electronically, for reference, analysis, and international co-operation;

46. increase efforts to limit and reduce emissions of contaminants into the environment, and to promote international cooperation in order to address the serious pollution problems reported in the State of the Arctic Environment report issued by AMAP, and in particular, to strengthen and maintain the work of the UNEP and

the UNECE processes to manage Persistent Organic Pollutants, and to address problems of organic pollutants and heavy metals in Arctic and sub-Arctic seas;

47. support increased national, international, and coordinated scientific research and environmental monitoring in Arctic and subArctic areas, including the Arctic and subarctic oceans and bipolar research, as coordinated and facilitated by the International Arctic Science Committee, the UNESCO MAB Northern Sciences Network, the Arctic Ocean Sciences Board, the European Commission, the Global Change programmes and other international scientific activities related to polar regions;

48. promote and support institutions of learning and research in the Arctic regions, with increased cooperation and exchange between national institutions and the development of a circumpolar "university of the Arctic", with encouragement of indigenous teaching and scholarship;

49. set in place and strengthen policies and programmes to assist the indigenous people of the Arctic to pursue northern based economic development and achieve financial sustainability, and encourage and facilitate active participation and, as appropriate, leadership by indigenous Arctic people in scientific activities in Arctic regions, especially on those subjects that are identified by northern residents themselves to be important to their social and economic prosperity and their culture;

50. implement within the respective national structures the guidelines for Environmental Impact Assessment in the Arctic, as developed by the Arctic Environmental Protection Strategy, by including them in all proposals, plans and decisions for activities that could have impact on the Arctic environment;

51. increase the public and government awareness of the importance of the Arctic regions and its issues not only to the Arctic but to non-Arctic areas and to global issues, by including Arctic questions and subjects in dialogue and exchanges with non-Arctic countries through the OSCE, and by working closely with the European Union by promoting participation of the European Union in Arctic activities, including the Arctic Council, in order to strengthen the national implementation of programmes of cooperation in the Arctic; and by building on the Canadian parliamentary interest in circumpolar affairs.

In light of its fruitful discussions and deliberations as summarized above, the Third Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, in particular,

Asks the Arctic Council

52. in co-operation with national governments and international bodies, to take forcefully and quickly a leadership and co-ordinating role in Arctic environmental and sustainable development policies and programmes in the circumpolar region;

53. to ensure the continuation and strengthening of the Arctic Environmental Protection Strategy, and facilitating its contribution to and interaction of its constituent programmes with United Nations environmental activities and other environmental protection programmes in non-Arctic areas;

54. to increase and ensure the effective contribution of indigenous people and their societies in all policies and development decisions in the Arctic regions including assessment of environmental and social impacts, ensuring that the rights of Arctic residents are adequately protected, and that the benefits from development and utilization of Arctic resources are equitably shared;

55. to work with governments of Arctic countries at national and local levels to develop compatible policies, and to put into effect programs that address issues of social equity, women, youth, children and education in Arctic regions;

Asks the governments of our respective countries to

56. increase and sustain the incorporation of Arctic issues in national policies and international arrangements, by developing an awareness in the public and parliaments of the importance of developments in the Arctic to national economic and environmental questions;

57. develop and implement policies that give full participation to indigenous Arctic peoples in development decisions in each northern country, including assessment of environmental impacts, which ensure that northern residents receive a fair and equitable share of the benefits of economic development in the Arctic, and which foster Arctic-based economic enterprises;

58. increase and maintain the support of national and international scientific research and environmental monitoring in Arctic regions, with encouragement of the involvement of indigenous peoples, and compilation of a running inventory of sustainable development initiatives, as a basis for implementing programs of social and economic development;

59. consider carefully the recommendations and requests made by Parliamentarians at this Conference, and to report on actions taken, to the Fourth Conference of Parliamentarians of the Arctic Region.

Furthermore

60. the Conference gratefully accepts the kind invitation of Finland to host the Fourth Conference of Parliamentarians of the Arctic Region in the year 2000;

61. the Conference agrees that the membership in the Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region should be increased in order to assure that national parliaments of all Arctic States and the Inuit Circumpolar Conference, the Sami Council, and the Association of Indigenous Peoples of the North, Siberia and the Far East of the Russian Federation are represented on the Committee, and asks the secretariat to take the necessary initiatives to implement this decision, ensuring as appropriate, that the qualifications for participation in the Standing Committee remain compatible with those for representation on the Arctic Council;

62. the Conference asks the Standing Committee to continue its work, in which the major tasks will be; 1) to follow up the implementation of the recommendations and requests from this conference to governments and international bodies, including requesting the governments of member countries to produce, six months before the next Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, information for public discussion about actions taken or not taken in response to those recommendations and requests, and the results of such actions; 2) to establish close liaison with the Arctic Council, and ensure the recognition also in practice of parliamentarians in facilitating the work of the Council; 3) to prepare, in cooperation with the host country, the next Conference of Arctic Parliamentarians, and 4) to prepare for consideration at the next conference a document concerning the future work of the Standing Committee, its composition and procedural issues;

63. the Conference asks the host country for the next conference, in cooperation with the Standing Committee, to take responsibility for the Committee's secretariat.

Salekhard, Yamalo-Nenets Autonomous Region, Russia, 24 April 1998

Oversettelse fra engelsk Den Tredje Konferansen Av Parlamentarikere Fra Den Arktiske Region sluttdokument

Vi, valgte representanter fra Canada, Danmark/Grønland, Finland, Island, Norge, Russland og Sverige, som kom sammen i Salekhard, det selvstyrte distriktet Yamalo-Nenetsky i Russland 22. til 24. april 1998;

Minner om sluttdokumentet til Den internasjonale parlamentarikerkonferansen om utvikling og bevaring av den arktiske region som ble avholdt i Reykjavik på Island i august 1993 samt sluttdokumentet fra Den andre konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region i Yellowknife, Canada i mars 1996; og

Merker oss

1. betydningen av den arktiske region, ikke bare for den sosiale, økonomiske og politiske utviklingen av alle nordlige land, men også for den kulturelle og åndelige verdien til beboerne i de arktiske strøk, for internasjonale forhold verden over og for det regionale og globale miljø;
 2. behovet for å sikre at ressursene i den arktiske region brukes og bevares på en slik måte at de gir optimal nytte i dag og på sikt både for dem som bor i de arktiske og nordlige regioner hvor de finnes og for de landene hvor de opptrer, samtidig som det arktiske miljøets kvalitet og de arktiske økosystemenes rikdom og kraft opprettholdes;
 3. betydningen av å beskytte og verne de arktiske regionene, deres beboere og økosystemer til lands og til havs mot miljøfarer som har sin opprinnelse utenfor regionen og mot ikke-bærekraftige aktiviteter i Arktis;
 4. at den arktiske regionen, med sine varierte områder, er i rask endring som et resultat av demografiske, økonomiske, kulturelle, miljømessige og andre faktorer og påvirkninger som både er interne for regionen og av global karakter, og at disse endringene og påvirkningene skaper et svært presserende behov for en bærekraftig politikk utformet eller tilpasset forholdene og situasjonen i Arktis;
 5. betydningen av å anerkjenne det særegne bidraget som har kommet og som kan fortsette å komme fra urbefolkningen i den arktiske regionen, fra deres kultur og perspektiver, på nye spørsmål som styresett, miljøvern og ressurs-forvaltning, samt relevansen av Det internasjonale urbefolkningstiåret for Arktis;
 6. at den raske utviklingen av olje- og gassressursene og minalressursene i enkelte spesielt ressursrike områder av Arktis, fører til særlige og presserende problemer i tilknytning til miljøets og økonomiens bærekraftighet, sosial og kulturell rettferdighet, menneskerettigheter og utdanning;
 7. betydningen av å utvide interessen for politiske spørsmål i tilknytning til Arktis både nasjonalt og internasjonalt;
 8. at samtlige nordlige land har forpliktet seg til å gjennomføre retningslinjene i De forente nasjoners Rio-erklæring og Agenda 21 vedrørende behovet for en miljømessig trygg og en sosialt og økonomisk balansert utvikling og at disse retningslinjene skal legges til grunn for all virksomhet i den arktiske regionen;
 9. den grunnleggende betydningen av vitenskapelig kunnskap som grunnlag for å utvikle og iverksette en politikk for bærekraftig utvikling i Arktis, idet behovet for forskning og vitenskapelig overvåking, samt spredning og utveksling av vitenskapelig informasjon innen regjeringer, samfunn og industri, understrekes;
- Tar hensyn til**
10. den beslutningen som er truffet av åtte arktiske stater om å opprette Det arktiske råd som et mellomstatlig forum på høyt nivå for å fremme samarbeid, samordning og samhandling mellom de

artiske statene, med deltakelse fra de arktiske urbefolkningsorganisasjonene og andre arktiske beboere, når det gjelder fellesarktiske spørsmål, særlig spørsmål om bærekraftig utvikling og miljøvern;

11. den forpliktelsen som er nedfelt i erklæringer i forbindelse med opprettelsen av Det arktiske råd og planleggingen av Rådets virksomhet, som går på at Rådet spesielt skal være opptatt av å tilrettelegge for en bærekraftig sosial og økonomisk utvikling i den arktiske region, å forbedre helsesituasjonen og å opprettholde kulturelt mangfold og trivsel, med spesiell fokus på kvinne- spørsmål og barn og unges behov;

12. det betydelige arbeidet som er nedlagt av Den arktiske miljøvernstrategien (AEPS) med sine tilhørende programmer: Det arktiske overvåkings- og evalueringsprogrammet (AMAP), Programmet for bevaring av den arktiske flora og fauna (CAFF), Programmet for bevaring av det arktiske marine miljø (PAME) og Programmet for kriseberedskap, -forebyggelse og -respons (EPPR); og anerkjenner de mange verdifulle dokumentene, uttalelsene og anbefalingene som fulgte av dette arbeidet, herunder de betydelige fremskritt som ble gjort med å definere konseptet og virkeliggjøre de særlige krav som stilles til en konsekvensanalyse for miljøet i de arktiske regioner; og merker seg med tilfredshet vedtaket om at AEPS-programmet skal fortsette i regi av Det arktiske råd, i tråd med de prinsipper og retningslinjer som ble fremsatt i Alta-erklæringen;

13. enigheten fra AEPS' fjerde ministermøte om at samtlige arktiske land skal bestrebe seg på å iverksette AEPS' retningslinjer for en konsekvensanalyse av miljøet i Arktis;

Merker seg også

14. den beslutningen som ble truffet av Det europeiske råd i desember 1997 om utarbeidelse av en rapport i 1998 om en politikk for den nordlige dimensjonen i Den europeiske union;

15. de anbefalinger og forpliktelser som er kommet fra den canadiske regjering om anerkjennelse av det felles økonomiske, samfunnsmessige, kulturelle, miljø- messige og vitenskapelige ansvaret i den arktiske sirkumpolare regionen;

16. de fremskritt som er gjort for å overføre juridisk myndighet fra det nasjonale nivå til de nordlige selvstyrte regioner, territorier eller samfunn i flere arktiske stater;

Hilser velkommen

17. den beslutningen som ble truffet av høytstående arktiske embedsmenn i Det arktiske råd om å anbefale ministrene at Komiteen av parlamentarikere fra den arktiske region skulle gis fast observatørstatus i Det arktiske råd;

18. den internasjonale utviklingen av et konsept og av positive diskusjoner om den praktiske gjennomførbarheten av et spredt internasjonalt "arktisk universitet" som en høyere utdanningsinstitusjon med fokus på den miljømessige, kulturelle og økonomiske integriteten til de arktiske regionene, med fullverdig engasjement og deltakelse fra urbefolkningen;

19. opprettelsen av og fremskrittene innen en rekke internasjonale tverrfaglige vitenskapelige programmer som behandler viktige vitenskapelige problem- stillinger i Arktis, samordnet eller utviklet av internasjonale arktiske viten-skapelige organisasjoner, herunder International Arctic Science Committee, UNESCOs MAB Northern Sciences Network, Arctic Ocean Sciences Board, EU-kommisjonen, Advisory Committee for Protection of the Sea og andre;

Er klar over

20. at aktiv deltakelse og fullverdig rådføring med urbefolkningen, respekt for og anvendelse av de nordlige samfunns verdinormer, selv om dette i prinsippet er ivaretatt gjennom fast representasjon i Det arktiske råd og i andre internasjonale arktiske fora, må fremelskes og oppmuntres slik at arktisk politikk og praksis avspeiler prioriteter, behov og bidrag fra samtlige nordlige beboere og kulturer;

21. behovet for at det i samtlige nordlige land utvikles en helsepolitikk som nøye tar hensyn til de spesielle behov og forhold som gjelder i de ulike arktiske regionene og som tar hensyn til kulturelle, demografiske, økonomiske og miljømessige faktorer;

22. behovet for å anspore til økonomisk samarbeid, utvikling og offentlig støtte som en sentral faktor for å øke sosial, kulturell og økonomisk stabilitet og trivsel i den arktiske regionen og behovet for å hjelpe frem en harmonisk tilpasning av økonomiene i den arktiske regionen til den nasjonale politikk og aktiviteter i det enkelte nordlige land:

23. behovet for å utvikle og iverksette økt kommunikasjon og utveksling av informasjon, ideer, erfaringer og bekymringer på det sosiale, økonomiske og politiske nivå for hele den arktiske regionen, gjennom såvel tradisjonelle som moderne metoder, gjennom elektronisk kommunikasjon, utveksling av nyhetsbrev, radio og fjernsyn samt samarbeidsprogrammer i skolen, idet lokale språk tas i bruk der hvor det er mulig for å øke de arktiske kulturenes rikdom og mangfold, å legge forholdene til rette for å kunne dele sosial fremgang og gjøre den økonomiske og politiske utviklingen av de arktiske regionene mer virkningsfull;

24. behovet for å utvikle og iverksette muligheter for internasjonale Arktis-relaterte tillitsskapende tiltak, rustningskontroll og nedrustning.

Merker oss

25. at Det arktiske råd er mer en gjensidig erklæring fra regjeringer enn en internasjonal traktat, og at det kan gi muligheter for samarbeid med og medvirkning fra andre organer til gjensidig nytte og at det på denne måten kan hjelpe arktiske regjeringer til å ta opp felles behov;

Erkjenner

26. det ansvar som hviler på de valgte representantene for de arktiske regioner når det gjelder å ivareta, utarbeide og iverksette lovgivning for å beskytte den arktiske regionen og dens folk mot miljøfarer, ufornuftig bruk eller sløsing av ressurser, samt innskrenking eller ødeleggelse av dens kulturer;

27. at det at felles og samordnede anliggender, diskusjoner og erklæringer kommer til uttrykk fra parlamentarikere, fra regjeringer i mange nordlige land, kan legge forholdene til rette for internasjonalt samarbeid og være til hjelp når det gjelder å ta fatt i de komplekse felles spørsmålene som gjelder de arktiske regionene;

28. betydningen av å utvikle og opprettholde sterke bånd mellom de nasjonale parlamentene i de arktiske land som et middel til å forbedre den demokratiske forankringen og lydhørheten til forenlig arktiske strategier og samarbeid;

29. fordelene ved å opprettholde et aktivt samarbeid og utveksling mellom de regjeringer og parlamentarikere som er engasjert i en rekke arktiske land, i samarbeid med og gjennom Det arktiske råd, hvor Den faste komiteen av parlamentarikere fra den arktiske region regner med å bli fast observatør, for å styrke parlamentarikernes innflytelse og ansvar for den samlede utviklingen og bevaringen av den arktiske regionen;

Anerkjenner og setter pris på

30. den verdifulle informasjonen som er samlet inn av Canada i inventarlisten over bærekraftige utviklingsinitiativer i den sirkumpolare region som ble utarbeidet som bakgrunnsdokument for diskusjonen på Den tredje konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region;

Henstiller inntrengende

31. til Det arktiske råd om å forsere, styrke og underbygge det arbeidet de deltakende regjeringer gjør i spørsmål om miljø og bærekraftig utvikling, ved å utøve et sterkere politisk lederskap, herunder årlige ministermøter, teknisk samordning, kriterier for kvalitetskontroll og ansvarlighet, og å bygge opp den organisasjonsmessige strukturen som er nødvendig for å nå disse målene;

32. til Det arktiske råd og andre internasjonale policy-relaterte organer med ansvar for den arktiske region, om å gjøre en bevisst og åpen innsats for å sikre bred deltakelse fra urbefolkningene og deres institusjoner innen et bredt spekter av deres egne aktiviteter i løpet av denne viktige perioden hvor det sirkumpolare samarbeidet er i støpeskjeen;

33. til Det arktiske råd, i samarbeid med lokale og regionale organisasjoner og andre nasjonale og internasjonale organer som har med urbefolknings-organisasjoner å gjøre, om å utvikle fremtidsrettede programmer som særlig fokuserer på sosial rettferdighet, kvinner, unge, barn og utdanning i arktiske regioner;

34. om at samtlige nordlige lands politikk og alle internasjonale ordninger, i samsvar med felles begreper som er i stadig utvikling, som udelelig sikkerhet, revideres eller utformes slik at de tar hensyn til og avspeiler den stadige utvidelsen av arktiske sikkerhetsspørsmål, fra tidligere tiders fokus på militære spørsmål til oppfatningen om en kollektiv miljømessig og sosial sikkerhet som inkluderer verdiene, livsstilen og den kulturelle identiteten til de nordlige urbefolkninger og til alle nordlige beboere;

35. om at nasjonal politikk, strukturer og praksis, sammen med internasjonale samarbeidsordninger, settes inn med henblikk på en bærekraftig og rasjonell bruk av de levende ressursene i de arktiske havområdene, herunder sjøpattedyrene;

36. om at all forvaltning av levende ressurser i Arktis tar hensyn til den kulturelle og åndelige betydningen de har for de arktiske urbefolkningene, og også deres økonomiske verdi for de landene hvor de opptrer;

37. om investering i handel og handelsfremmende tiltak med arktiske strøk og mellom arktiske og ikke-arktiske strøk, ved å fjerne de hindringer som finnes i dag i den handelsmessige infrastrukturen samt juridiske og administrative hindringer som for eksempel komplekse prosedyrer, diskriminerende toll- og avgiftssatser, særlig med henblikk på å legge forholdene til rette for foretak bestående av mindre arktiske produsenter eller entreprenører.

Anbefaler

38. en aktiv og åpen tilrettelegging for dialog og samarbeid mellom Det arktiske råd og andre relevante fora som søker å nå utfyllende mål, som OSSE, Den europeiske union, Nordisk Råd, Barentsrådet, West Nordic Council, Inuit Circumpolar Conference, Samerådet, Association of Indigenous Peoples of the North, Siberia and the Far East of the Russian Federation, og Northern Forum;

39. intensivert mellomstatlig samarbeid om utvikling av kommunikasjons- og transportsystemer for hele den arktiske regionen og mellom Arktis og ikke- arktiske regioner, som er forenlige med miljøvern og respekt for kulturelle identiteter;

40. fortsatt støtte til en trygg, økonomisk og miljømessig sunn utvikling og bruk av the Northern Sea Route for internasjonal og regional skipsfart ved at det tas hensyn til de bekymringer, den sensitivitet og den virkning dette vil skape for livsstilen til de som bor i områder som sannsynligvis vil bli berørt av økt skipsfart og havneutbygging ved at det gis støtte til nasjonale forsknings- programmer og til International Northern Sea Route Programme (INSROP), til AMAP-, PAME- og AEPS-programmene og til det internasjonale felles forskningsprosjektet Arctic Demonstration and Exploration Voyage (ARCDEV), samt å arrangere regelmessige minister- og parlamentariker-konferanser for dette formål;

41. styrking av det regionale samarbeidet mellom grupper av arktiske stater og multilaterale aktiviteter som tar fatt i trusselen om radioaktiv forurensing i Arktis, forbedring av atomreaktorsikkerheten samt tilrettelegging for en trygg forvaltning, lagring og deponering av brukt kjernefysisk brensel og av radioaktivt avfall i den arktiske regionen;

42. at de parlamentarikerne som er representert i Den faste komiteen av parlamen- tarikere fra den arktiske region bidrar politisk til en bærekraftig utvikling og bevaring av Arktis ved å ta opp politiske spørsmål i tilknytning til Arktis i de nasjonale parlamenter og ved å overvåke det arbeid som deres egne regjeringer nedlegger i Det arktiske råd og i andre relevante internasjonale organer;

Og ber derfor våre regjeringer om å

43. støtte utviklingen av et fullverdig og aktivt partnerskap mellom parlamentene i de nordlige land og Det arktiske råd, med aktivt praktisk samarbeid og råd- føring med Den faste komiteen av parlamentarikere fra den arktiske region;

44. sørge for at nasjonale myndigheter støtter opp om og arbeider aktivt for å iverksette anbefalingene og aktivitetene til Det arktiske råd, herunder pro-grammene til AEPS, samt prinsippene og retningslinjene i Alta-erklæringen;

45. støtte revideringen, oppdateringen og å gjøre Inventarlisten over bærekraftige utviklingsinitiativer i den sirkumpolare region - Et arbeid i fremgang så omfattende som mulig, et arbeid som ble startet opp i 1998 i tråd med anbefalingene fra Den andre konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region for å få utarbeidet en liste over slike aktiviteter annethvert år, også i elektronisk form, for referanse, analyse og internasjonalt samarbeid;

46. øke innsatsen for å begrense og redusere utslipp av forurensende stoffer i miljøet og å fremme internasjonalt samarbeid slik at det blir tatt fatt i de alvorlige forurensingsproblemene som det ble rapportert om i rapporten State of the Arctic Environment fra AMAP, og særlig å styrke og videreføre arbeidet i UNEP og UNECE-prosessene om forvaltning av vedvarende organisk forurensing og å ta fatt på problematikken rundt organisk forurensing og tungmetaller i Arktis og i sub-arktiske havområder;

47. støtte økt nasjonal, internasjonal og samordnet vitenskapelig forskning og miljøovervåking i arktiske og sub-arktiske strøk, herunder i arktiske og sub-arktiske havområder, samt bipolar forskning, slik den samordnes og tilrettelegges av International Arctic Science Committee, UNESCOs MAB Northern Sciences Network, Arctic Ocean Science Board, EU-kommisjonen, Global Change-programmene og andre internasjonale vitenskapelige aktiviteter i tilknytning til polarregionene;

48. fremme og støtte utdannings- og forskningsinstitusjoner i arktiske strøk, med økt samarbeid og utveksling mellom nasjonale institusjoner og utviklingen av et sirkumpolart "arktisk universitet", hvor urbefolkningene skal ansføres til undervisning og vitenskapelig arbeid;

49. sette inn og styrke strategier og programmer som bistår urbefolkningen i Arktis i sin streben etter en økonomisk utvikling forankret i nord og etter økonomisk bærekraftighet, samt oppmuntre til og tilrettelegge for aktiv deltakelse og, dersom det er hensiktsmessig, ledelse av vitenskapelige aktiviteter i arktiske strøk av urbefolkningen, særlig innen de områder som beboerne selv føler er viktige for deres sosiale og økonomiske fremgang og for deres kultur;

50. iverksette, innenfor rammen av det enkelte lands nasjonale strukturer, retningslinjene for en konsekvensanalyse av miljøet i Arktis, slik de er utviklet av AEPS, ved at de innlemmes i samtlige forslag, planer og vedtak om aktiviteter som kan tenkes å ha en innvirkning på det arktiske miljøet;

51. øke publikums og regjeringenes bevissthet omkring betydningen av de arktiske regioner og tilknyttede spørsmål, ikke bare i Arktis, men også i ikke-arktiske strøk og også om globale spørsmål, ved å innlemme arktiske spørsmål og temaer i dialog og utveksling med ikke-arktiske land gjennom OSSE, og ved å arbeide tett sammen med Den europeiske union for å bidra til at Den europeiske union får delta i arktiske aktiviteter, også i Det arktiske råd, fordi dette vil styrke den nasjonale gjennomføringen av arktiske samarbeids- programmer; og ved å bygge på den parlamentariske interessen i Canada for sirkumpolare spørsmål.

I lys av sine fruktbare diskusjoner og møter, som oppsummert ovenfor, vil Den tredje konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region spesielt

be Det arktiske råd

52. i samarbeid med nasjonale regjeringer og internasjonale organer, om å raskt og bestemt innta en ledende og koordinerende rolle i arktiske strategier og programmer for miljøvern og bærekraftig utvikling i den sirkumpolare region

53. for å sikre at Den arktiske miljøvernstrategien videreføres og styrkes og for å legge forholdene til rette for at den skal kunne bidra til og skape et samspill mellom dens ulike bestanddeler og De forente nasjoners miljø-vernaktiviteter og andre miljøvernprogrammer i ikke-arktiske strøk;

54. for å øke og sikre urbefolkningen og urbefolkningssamfunnenes faktiske bidrag til politikken og til beslutninger om utviklingen av den arktiske region, herunder evaluering av miljømessige og sosiale konsekvenser, idet det sørges for at rettighetene til beboerne i Arktis blir behørig ivare tatt og at gevinsten ved utviklingen og bruken av arktiske ressurser fordeles rettferdig;

55. for å arbeide sammen med regjeringer fra arktiske land på nasjonalt og lokalt nivå med henblikk på å utvikle forenlige strategier og å iverksette programmer som fokuserer på sosial rettferdighet, kvinner, ungdom, barn og utdanning i arktiske strøk;

be regjeringene i våre respektive land om å

56. øke og opprettholde innlemmelsen av arktiske spørsmål i nasjonal politikk og i internasjonale ordninger ved å øke publikums og parlamentenes bevissthet omkring betydningen av utviklingen i Arktis for nasjonale økonomiske og miljømessige spørsmål;

57. utarbeide og iverksette en politikk som gir de arktiske urbefolkningene fullverdig deltakelse i beslutningsprosessene i samtlige nordlige land, herunder i evalueringen av konsekvenser for miljøet, som sikrer de nordlige beboerne en rimelig og rettferdig andel av gevinsten ved den økonomiske utviklingen i Arktis og som hjelper frem Arktis-baserte økonomiske foretak;

58. øke og opprettholde støtten til nasjonal og internasjonal vitenskapelig forskning og miljøovervåking i arktiske strøk, idet det oppmuntres til deltakelse fra urbefolkningenes side, og å utarbeide en løpende inventarliste over bærekraftige utviklingsinitiativer som skal danne grunnlaget for gjennomføringen av programmer for bærekraftig og økonomisk utvikling;

59. ta nøye stilling til de anbefalinger og anmodninger som kommer fra parlamentarikerne på denne konferansen og å rapportere til Den fjerde konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region om de tiltak som er truffet.

Dessuten

60. aksepterer Konferansen med takknemlighet den vennlige invitasjonen fra Finland om å være vertskap for Den fjerde konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region i år 2000;

61 er Konferansen enig i at medlemskapet i Den faste komiteen av parlamentarikere fra den arktiske region bør utvides for å sikre at samtlige nasjonale parlamenter i alle arktiske stater, Inuit Circumpolar Conference, Samerådet og Association of Indigenous Peoples of the North, Siberia and the Far East of the Russian Federation er representert i komiteen, og ber sekretariatet ta de nødvendige initiativer for å få gjennomført dette vedtaket, idet det tas hensyn til, dersom det er hensiktsmessig, at kriteriene for deltakelse i Den faste komiteen er forenlige med de som gjelder for representasjon i Det arktiske råd;

62. ber Konferansen Den faste komiteen om å fortsette sitt arbeid, hvor hovedoppgavene vil være: 1) å følge opp gjennomføringen av anbefalinger og anmodninger fra denne konferansen til regjeringer og internasjonale organer, herunder anmodninger til medlemsstatenes regjeringer om å utarbeide, seks måneder forut for den neste Konferansen av parlamentarikere fra den arktiske region, informasjon for offentlig diskusjon om tiltak som er truffet eller ikke truffet i tråd med de nevnte anbefalingene og anmodningene, og om resultatene av slike tiltak; 2) å opprette nær kontakt med Det arktiske råd, og sørge for også en praktisk anerkjennelse av parlamentarikerne når Rådets arbeid tilrettelegges; 3) å forberede, i samarbeid med vertslandet, den neste Arktiske parlamentarikerkonferansen, og 4) å forberede, med henblikk på behandling under den neste konferansen, et dokument om Den faste komiteens fremtidige arbeid, sammensetning og prosedyrespørsmål;

63. ber Konferansen vertslandet for den neste konferansen om å påta seg ansvaret for Komiteens sekretariat i samarbeid med Den faste komiteen.

Salekhard, Yamalo-Nenets selvstyrte region, Russland, 24. april 1998

Arktisen Alueen Kolmannen Parlamentaarisin Konferenssin Loppuasiakirja

Me, Kanadan, Tanskan/Grönlannin, Suomen, Islannin, Norjan, Venäjän ja Ruotsin valitut edustajat, konferenssissamme Salehardissa Venäjän Jamalo-Nenetsyn autonomisella alueella 22-24. huhtikuuta 1998;

Viitaten Islannin Reykjavikissa elokuussa 1993 pidetyn Arktisen alueen kehittämistä ja suojelemista käsitelleen Kansainvälisen parlamentaarikkokonferenssin loppuasiakirjaan sekä Kanadan Yellowknifessä maaliskuussa 1996 pidetyn Arktisen alueen parlamentaarikkojen Toisen konferenssin julkilausumaan; sekä

Todeten

1 Arktisen alueen merkityksen niin kaikkien pohjoisten maiden sosiaaliselle, taloudelliselle ja poliittiselle kehitykselle kuin Arktisten alueiden asukkaiden kulttuurisille ja henkisille arvoille, kansainvälisille suhteille kaikkialla maailmassa sekä alueelliselle ja globaalille ympäristölle;

2 tarpeen huolehtia siitä, että Arktisen alueen voimavaroja käytetään ja suojellaan siten, että ne tarjoavat mahdollisimman suuren lyhyen ja pitkän aikavälin hyödyn niin niiden Arktisten ja pohjoisten alueiden asukkaille, joilla ne sijaitsevat, kuin niiden esiintymismaille kokonaisuutena, sekä niin ikään säilyttää arktisen ympäristön laatu ja arktisten ekosysteemien rikkaus ja elinkyky;

3 miten tärkeää on suojata arktisia alueita, niiden asukkaita sekä niiden maa- ja merialueiden ekosysteemejä ulkopuolisilta ympäristöuhkilta sekä itse Arktisella alueella tapahtuvalta, kestävästä kehitystä vastaan sotivalta toiminnalta;

4 että eri puolilla Arktista aluetta on käynnissä nopeita muutoksia, joita aiheuttavat niin alueen sisäiset kuin luonteeltaan globaalit demografiset, taloudelliset, kulttuuriset ja muut tekijät, ja että näiden muutosten ja tekijöiden vuoksi arktisia olosuhteita ja tilanteita silmälläpitäen kehitetyn tai niihin sopeutetun kestäväen kehityksen toimintalinjan kehittämiseen tähtäävän politiikan tarve on erityisen polttava;

5 että on tärkeää ottaa huomioon se merkittävä panos, jonka Arktisen alueen alkuperäiskansat ja niiden kulttuurit ja arvot ovat antaneet ja jatkuvasti voivat antaa hallintoa, ympäristönsuojelua ja voimavarojen suunnittelua koskeviin uusiin kysymyksiin, sekä kansainvälisen Alkuperäiskansojen vuosikymmenen merkitys Arktiselle alueelle;

6 että hiilivety- ja mineraalivarojen nopea käyttöönotto erällä erityisen luonnonrikkailta arktisilla alueilla aiheuttaa erityisiä ja pakottavia, ympäristön ja talouden kestävään kehitykseen, sosiaaliseen ja kulttuuriseen tasa-arvoon, ihmisoikeuksiin ja koulutukseen liittyviä ongelmia;

7 Arktisen alueen kehittämiseen kohdistuvan mielenkiinnon laajentamisen tärkeyden kansallisella ja kansainvälisellä tasolla;

8 että kaikki pohjoiset maat ovat sitoutuneet toteuttamaan Yhdistyneiden Kansakuntien Rion julkilausumassa ja Agenda 21:ssä esitetyt ympäristön kannalta turvallisen sekä sosiaalisesti ja taloudellisesti tasapainoisen kehityksen tarvetta koskevat suuntaviivat, ja että nämä muodostavat perustan kaikelle Arktisella alueella tapahtuvalle toiminnalle;

9 tieteellisen tiedon perustavan merkityksen Arktisen alueen kestävään kehitykseen tähtäävän toiminnan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi, korostaen erityisesti tarvetta tutkimukseen ja tieteelliseen seurantaan sekä tietojen levittämiseen ja vaihtoon hallitusten, yhteisöjen ja tuotantoelämän piirissä;

Ottaen huomioon

10 kahdeksan Arktisen alueen valtion päätöksen perustaa Arktinen neuvosto, joka toimii hallitusten välisenä korkean tason foorumina ja tarjoaa keinoja yhteistyön, koordinaation ja integraation kehittämiseen Arktisen alueen valtioiden kesken yhteistyössä alueen alkuperäiskansojen organisaatioiden ja muiden asukkaiden kanssa kaikille Arktisille alueille yhteisissä sekä erityisesti kestävään kehitykseen ja ympäristönsuojeluun liittyvissä kysymyksissä;

11 Arktisen neuvoston muodostamisen ja sen toiminnan suunnittelun yhteydessä esitettyihin lausuntoihin sisältyvän sitoumuksen, jonka mukaan neuvoston tarkoituksena on kiinnittää erityistä huomiota kestävästä sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen Arktisella alueella, terveysolojen kohentamiseen sekä kulttuurisen monimuotoisuuden ja hyvinvoinnin säilyttämiseen, erityisesti korostaen naiskysymyksiä sekä lasten ja nuorison tarpeita;

12 Arktisen ympäristönsuojelustrategian (Arctic Environmental Protection Strategy, AEPS) ja sen osana toteutettujen seuranta- ja arviointiohjelman (Arctic Monitoring and Assessment Programme, AMAP), arktisen alueen kasviston ja eläimistön suojeluohjelman (Conservation of Arctic Flora and Fauna, CAFF), arktisen meriympäristön suojeluohjelman (Protection of Arctic Marine Environment, PAME) sekä katastrofivalmiuksia ja katastrofien ehkäisemistä ja hoitoa koskevan ohjelman (Emergency Preparedness, Prevention and Response, EPPR) puitteissa tehdyn huomattavan ja laajan työn; ottaen huomioon tämän työn tuloksena syntyneet monet arvokkaat asiakirjat, lausunnot ja suositukset, esimerkiksi huomattavat tulokset Arktisen alueen ympäristövaikutusten arvioinnin kehittämisessä ja tässä kohdattavien erityisten vaatimusten huomioon ottamisessa, sekä pannen tyydytyksellä merkille päätöksen, jonka mukaan AEPS-ohjelmaa tullaan jatkamaan Arktisen neuvoston suojissa Altan julistuksessa esitettyjen periaatteiden ja suuntaviivojen mukaisesti;

13 Arktisen ympäristönsuojelustrategian (AEPS) neljännen ministerikokouksen yhteisen käsityksen, jonka mukaan kaikkien Arktisen alueen maiden tulee pyrkiä soveltamaan AEPS:n suuntaviivoja ympäristövaikutusten arvioinnista Arktisella alueella;

Todeten niinkään

14 EU:n komission joulukuussa 1997 tekemän päätöksen Euroopan Unionin pohjoista ulottuvuutta koskevan selonteon laatimisesta vuoden 1998 aikana;

15 Kanadan hallituksen suositukset ja sitoumukset koskien yhteistä taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista, ympäristöllistä ja tieteellistä vastuuta Arktisella napa-alueella;

16 kehityksen, jonka myötä lainsäädäntövaltaa on useissa Arktisen alueen maissa siirretty kansallisilta viranomaisilta autonomisille alueille tai yhteisöille;

Tervehtien tyydytyksellä

17 Arktisen neuvoston johtavien virkamiesten kokouksen päätöstä suositella ministereille, että Arktisen alueen parlamentaarikkojen Pysyvälle komitealle myönnettäisiin pysyvä tarkkailija-asema Arktisessa neuvostossa;

18 hahmottumassa olevaa ajatusta Arktisten alueiden ympäristölliseen, kulttuuriseen ja taloudelliseen itsenäisyyteen keskittyvästä hajautetusta kansainvälistä "Arktisesta korkeakoulusta", jonka toteuttamiseen alkuperäiskansat täysimittaisesti osallistuisivat, sekä sen toteuttamismahdollisuuksista käydyt myönteiset keskustelut ;

19 useiden kansainvälisten monitieteellisten tutkimusohjelmien perustamisen ja edistymisen, joissa käsitellään Arktisen alueen tärkeitä tieteellisiä kysymyksiä ja joita koordinoivat tai toteuttavat Arktisen alueen kansainväliset tieteelliset järjestöt, esimerkiksi Kansainvälinen arktisten alueiden tiedekomitea (International Arctic Science Committee), Unescon MAB Northern Sciences Network, Arktisten alueiden meritieteiden valtuuskunta (the Arctic Ocean Sciences Board), EU:n komissio, Merten suojelua käsittelevä neuvoa-antava komitea jne.;

Tiedostaen

20 että alkuperäiskansojen aktiivista osallistumista ja aitoa kuulemista sekä pohjoisten yhteiskuntien tieto- ja arvojärjestelmien kunnioittamista ja käyttöä, jotka Arktisessa neuvostossa ja muissa Arktisen alueen kansainvälisissä foorumeissa toteutetun pysyvän edustusjärjestelmän kautta jo periaatteessa toteutuvat, on tarpeen vaalia ja kannustaa niin, että Arkista aluetta koskeva toiminta ja käytännöt heijastavat kaikkien pohjoisten alueiden asukkaiden ja kulttuurien arvostuksia, tarpeita ja toiminnallisia panoksia;

21 kaikissa pohjoisissa maissa ilmenevän tarpeen kehittää terveyspolitiikkaa, jossa otetaan tarkoin huomioon eri arktisten alueiden erityistarpeet ja -olosuhteet ja tunnustetaan kulttuuristen, demografisten, taloudellisten ja ympäristötekijöiden vaikutus;

22 tarpeen rohkaista taloudellista yhteistyötä, kehitystä ja julkista tukea oleellisena tekijänä Arktisen alueen sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen vakauden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, sekä tarpeen edistää arktisten alueiden talouksien sopusuhtaista niveltymistä kunkin pohjoisen maan kansalliseen politiikkaan;

23 tarpeen kehittää ja lisätä sosiaalisen, taloudellisen ja poliittisen tason yhteydenpitoa ja tietojen, ajatusten, kokemusten ja ongelmien kaikkialla Arktisella alueella - niin perinteisiä kuin modernejakin välineitä hyödyntäen, sähköisellä viestinnällä, tiedotteiden vaihdolla, radion ja television avulla sekä yhteisin kouluohjelmin ja aina mahdollisuuksien mukaan paikallisia kieliä käyttäen - keinoina lisätä arktisten kulttuurien rikkautta ja monimuotoisuutta, mikä tukee kaikkia hyödyttävää sosiaalista kehitystä ja tehostaa arktisten alueiden taloudellista ja poliittista kehitystä;

24 tarpeen kehittää ja luoda mahdollisuuksia toteuttaa Arktista aluetta koskevia kansainvälisiä luottamusta herättäviä toimia, asevalvontaa ja aseidenriisuntaa;

Todeten

25 että Arktinen neuvosto on pikemmin hallitusten keskinäinen julistus kuin kansainvälinen sopimus, että se voi tarjota mahdollisuuksia kaikkia osapuolia hyödyntävään yhteistyöhön ja kumppanuuteen muiden elinten kanssa ja että se siten voi auttaa Arktisen alueen hallituksia käsittelemään yhteisiä ongelmia;

Ottaen huomioon

26 arktisten alueiden valituille edustajien velvollisuuden turvata, kehittää ja toteuttaa lainsäädännöllisiä keinoja Arktisen alueen ja sen kansojen suojelemiseksi ympäristöuhkilta, voimavarojen epätarkoituksenmukaiselta tai tuhlaavalta käytöltä sekä niiden kulttuurien näivettymiseltä tai tuhoutumiselta;

27 että eri pohjoisten maiden parlamentaarikkojen yhteiset koordinoitut huolenilmaukset, keskustelut ja lausunnot voivat edistää kansainvälistä yhteistyötä ja auttaa käsittelemään Arktisten alueiden yhteisiä ja monimutkaisia ongelmia;

28 vahvojen yhteyksien kehittämisen ja ylläpitämisen tärkeyden Arktisten maiden parlamenttien välillä keinona vahvistaa Arktista aluetta koskevan koordinoitun toiminnan ja yhteistyön demokraattista perustaa ja reagoitavalmiutta;

29 edut, joita saadaan ylläpitämällä aktiivista yhteistyötä ja vaihtoa eri arktisissa maissa toimivien hallitusten ja parlamentaarikkojen kesken yhteistyössä Arktisen neuvoston kanssa, jossa Arktisten alueiden parlamentaarikkojen Pysyvä komitea toivoo saavansa Pysyvän tarkkailijan aseman, keinona vahvistaa parlamenttien vaikutusta Arktisen alueen yleiseen kehitykseen ja suojelemiseen sekä parlamentaarisen valvonnan toteutumiseen siinä;

Pannen kiittäen merkille

30 arvokkaan tiedon, joka sisältyy Kanadan Arktisten alueiden parlamentaarikkojen Kolmannen konferenssin tausta-asiakirjaksi laatimaan inventaarioon kestävään kehitykseen tähtäävistä aloitteista Pohjoisnapa-alueella;

Kehottaa

31 Arktista neuvostoa nopeuttamaan, vahvistamaan ja lujittamaan jäsenhallitustensa työtä ympäristö- ja kestävä kehityksen kysymyksissä vahvistamalla poliittista johtorooliaan mm. vuosittaisten ministerikokousten, teknisen koordinaation sekä laadunvalvonta- ja raportointikriteerien avulla ja luomalla näiden tavoitteiden edellyttämät organisatoriset puitteet;

32 Arktista neuvostoa ja muita valtioiden välisiä poliittisia elimiä, joilla on Arktiseen alueeseen liittyviä velvoitteita, toteuttamaan päättäviä ja avoimia toimenpiteitä alkuperäiskansojen ja niiden laitosten

merkittävän edustuksen laajaksi toteuttamiseksi tässä Pohjoisnapa-alueen yhteistyön tärkeässä muotoutumisvaiheessa;

33 Arktisten alueiden neuvostoa yhteistyössä paikallisten ja alueellisten organisaatioiden sekä muiden sellaisten kansallisten ja kansainvälisten elinten kanssa, joiden toimintaan alkuperäiskansat osallistuvat, kehittämään eteenpäin suuntautuvia ohjelmia, joissa käsitellään sosiaaliseen tasa-arvoon, naisiin, nuorisoon, lapsiin ja koulutukseen liittyviä erityiskysymyksiä arktisilla alueilla;

34 tarkistamaan ja kehittämään muotoutuvaan ja yhä laajemmin hyväksytyyn näkymättömän turvallisuuden käsitteeseen liittyen kaikkien pohjoisten maiden politiikkaa ja kansainvälisiä sopimuksia niin, että niissä otetaan huomioon Arktisen alueen turvallisuuskysymysten laajeneminen aiemmin etusijalle olleista sotilaallisista kysymyksistä kollektiiviseen ympäristö- ja sosiaaliseen turvallisuuteen, joka sisältää alkuperäisten pohjoisten yhteiskuntien sekä kaikkien pohjoisten alueiden asukkaiden arvot, elämäntavat ja kulttuurisen identiteetin;

35 luomaan kansallisia toimintaohjelmia, rakenteita ja käytäntöjä ja kansainvälisiä järjestelyjä ja sopimuksia Arktisten merialueiden elävien voimavarojen, esimerkiksi merten nisäkkäiden, kestävän ja harkitun käytön edistämiseksi;

36 ottamaan kaikkien Arktisen alueen elävien voimavarojen käsittelyssä huomioon niiden kulttuurinen ja henkinen merkitys Arktisen alueen alkuperäiskansoille sekä taloudellinen arvo niiden esiintymismaille;

37 suuntaamaan investointeja arktisten alueiden puitteissa ja arktisten ja ei-arktisten alueiden välillä tapahtuvaan kaupankäyntiin ja edistämään sitä poistamalla nykyisessä kaupallisessa infrastruktuurissa olevia esteitä ja oikeudellisia ja hallinnollisia rajoituksia kuten monimutkaisia menettelytapoja sekä syrjiviä tullimaksuja ja veroja tavoitteena erityisesti helpottaa Arktisen alueen pientuottajien ja -yrittäjien toimintamahdollisuuksia;

38 edistämään aktiivista ja avointa vuoropuhelua ja yhteistyötä Arktisen alueen neuvoston ja muiden sellaisten foorumeiden välillä, joiden tavoitteet täydentävät sen tavoitteita, kuten esimerkiksi ETYJ, Euroopan Unioni, Pohjoismainen Neuvosto, Barentsin neuvosto, Länsi-Pohjolan valtuuskunta, Inuiittien napa-alue neuvosto, Saamelaisneuvosto, Venäjän federaation pohjoisten, Siperian ja Kauko-Idän alueiden alkuperäiskansojen liitto sekä Pohjoinen foorumi.

39 tehostamaan hallitusten välistä yhteistyötä ympäristönsuojelun vaatimuksia vastaavien ja kulttuurisia identiteettejä kunnioittavien viestintä- ja kuljetusjärjestelmien kehittämiseksi kaikkialla Arktisella alueella ja arktisten ja ei-arktisten alueiden välillä;

40 jatkuvasti tukemaan Pohjoisväylän turvallista ja taloudellisesti ja ympäristön kannalta kestävää kehittämistä ja hyödyntämistä kansainvälisessä meriliikenteessä ottaen huomioon ne ongelmat ja vaikutukset, joita tällä on kansojen elämäntapoihin alueilla, joihin laiva- ja satamaliikenteen lisääntyminen todennäköisesti vaikuttaa, tukemalla kansainvälisten tutkimusohjelmien sekä Kansainvälisen Pohjoisväyläohjelman (Northern Sea Route Programme, INSROP) työtä, AMAP-, PAME- ja AEPS-ohjelmia sekä kansainvälistä tutkimusyhteistyöhanketta Arctic Demonstration and Exploration Voyage (ARCDEV) sekä järjestämällä tätä palvelevia säännöllisiä ministeri- ja parlamentaarikkokokouksia;

41 vahvistamaan alueellista yhteistyötä Arktisen alueen valtioryhmiä välillä sekä moninkeskisiä toimia radioaktiivisten saasteiden uhan torjumiseksi Arktisella alueella, ydinreaktoreiden turvallisuuden parantamiseksi sekä ydinpolttoaineiden ja radioaktiivisten jätteiden turvalliseksi varastoinniseksi ja hävittämiseksi Arktisella alueella;

42 Arktisen alueen parlamentaarikkojen Pysyvässä komiteassa edustettuina olevia parlamentteja tukemaan poliittisesti Arktisen alueen kestävää kehitystä ja suojelua käsittelemällä tähän liittyviä kysymyksiä kansallisissa parlamenteissa sekä seuraamalla hallitustensa työtä Arktisessa neuvostossa ja muissa kansainvälisissä elimissä;

Sekä vetoaa edellä esitetyn nojalla hallituksiin,

43 että nämä tukisivat pohjoisten maiden parlamenttien ja Arktisen neuvoston aitoa ja aktiivista kumppanuutta toteuttaen aktiivista käytännön yhteistyötä ja neuvonpitoa Arktisen alueen parlamentaarikkojen Pysyvän komitean kanssa;

44 huolehtisivat siitä, että kansalliset viranomaiset tukevat ja aktiivisesti edistävät Arktisen alueen neuvoston suositusten ja toiminnan toteuttamista, mukaan lukien Arktisen ympäristönsuojelustrategian ohjelmat sekä Altan julistuksen periaatteet ja suuntaviivat;

45 tukisivat Arktisen alueen parlamentaarikkojen Toisen konferenssin suositusten mukaisesti vuonna 1988 käynnistetyn Pohjoisnapa-alueen kestävä kehityksen aloitteiden inventointiohjelman (Inventory of Sustainable Development Initiatives in the Circumpolar Region - A Work in Progress) tarkistamista, päivittämistä ja kehittämistä niin kattavaksi kuin mahdollista tavoitteena tuottaa joka toinen vuosi julkistettava ja myös sähköisessä muodossa saatavilla oleva toimenpideluettelo lähde-, analyysi- ja kansainväliseen yhteistyökäyttöön;

46 lisäisivät ponnistuksiaan saastepäästöjen vähentämiseksi sekä edistäisivät kansainvälistä yhteistyötä niiden vakavien saasteongelmien käsittelemiseksi, joita on selostettu AMAP:in Arktisen ympäristön tila -raportissa, sekä erityisesti lujittaisivat ja turvaisivat UNEP:n työtä sekä ns. UNECE-prosessia jatkuvien orgaanisten saasteiden käsittelemiseksi, sekä edelleen käsitelisivät orgaanisiin saasteisiin ja raskasmetalleihin liittyviä ongelmia arktisilla ja subarktisilla merialueilla;

47 tukisivat lisääntyvää kansallista ja kansainvälistä koordinoitua tieteellistä tutkimustyötä ja ympäristöseurantaa arktisilla ja subarktisilla alueilla, mukaan lukien Kansainvälisen Arktisen alueen tiedekomitean koordinoima ja tukema arktinen ja subarkkinen meri- ja napa-alue tutkimus, UNESCON MAB Northern Sciences Network, Arktinen meritutkimusorganisaatio, Euroopan Unioni, Globaali muutos -ohjelmat ja muut napa-alueisiin liittyvät ohjelmat ja kansainvälinen tieteellinen toiminta;

48 tukisivat Arktisten alueiden opetus- ja tutkimuslaitoksia toteuttamalla lisääntyvää yhteistyötä ja vaihtoa kansallisten laitosten kesken sekä kehittämällä "Arktista korkeakoulua" sekä kannustamalla alkuperäiskansojen opetus- ja tieteellistä toimintaa;

49 toteuttaisivat ja vahvistaisivat toiminta- ja muita ohjelmia Arktisen alueen alkuperäiskansojen auttamiseksi toteuttamaan omaehtoista taloudellista kehitystä ja saavuttamaan kestävä taloudellisen perustan, sekä kannustaisivat ja tukisivat Arktisen alueen alkuperäiskansojen aktiivista osallistumista ja soveltuvin osin johtavaa roolia alueen tieteellisessä toiminnassa, erityisesti niissä kysymyksissä, joita pohjoisen alueen asukkaat itse pitävät tärkeinä sosiaalisen ja taloudellisen menestyksensä ja kulttuurinsa kannalta;

50 toteuttaisivat kansallisissa rakenteissa Arktisen alueen ympäristönsuojelustrategian puitteissa kehitettyjä Arktisen alueen ympäristövaikutusten arviointia koskevia suuntaviivoja ottamalla ne huomioon kaikissa ehdotuksissa, suunnitelmissa ja toimintapäätöksissä, joilla voi olla vaikutusta arktiseen ympäristöön;

51 pyrkisivät lisäämään yleisön ja hallituksen tietoisuutta arktisten alueiden ja niiden ongelmien merkityksestä myös ei-arktisille alueille ja globaaleille ongelmille ottamalla Arktista aluetta koskevia kysymyksiä ja aiheita mukaan ETYJ:n puitteissa ei-arktisten maiden kanssa tapahtuviin keskusteluihin ja vaihtoon sekä tekemällä tiivistä yhteistyötä Euroopan Unionin kanssa edistää EU:n osallistumista Arktista aluetta koskevien kysymysten käsittelyyn mm. Arktisessa neuvostossa, tavoitteena vahvistaa Arktisten alueiden yhteistyöohjelmien kansallista toimeenpanoa, sekä lisäämällä Kanadan parlamentin kiinnostusta Pohjoisnapa-alueen kysymyksiin.

Käymiensä hedelmällisten ja edellä tiivistetyt esitettyjen keskustelujen valossa Arktisen alueen Kolmas parlamentaarikkokonferenssin erityisesti

Kehottaa Arktisten alueiden neuvostoa

52

yhteistyössä kansallisten hallitusten ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa omaksumaan nopeasti vahvan johtavan ja koordinoivan roolin arktisessa ympäristö- ja kestävä kehityksen politiikassa ja ohjelmissa Pohjoisnapa-alueella;

53 huolehtimaan Arktisen ympäristösuojelustrategian jatkamisesta ja vahvistamisesta, tukemaan sen panosta Yhdistyneiden Kansakuntien ohjelmiin ja sen keskeisten projektien vuorovaikutusta YK:n ympäristötoiminnan ja muiden ei-arktisten alueiden ympäristönsuojeluohjelmien kanssa;

54 turvaamaan alkuperäiskansojen ja niiden yhteiskuntien tehokkaan ja vahvistuvan osallistumisen kaikkiin poliittisiin ja kehityspäätöksiin Arktisella alueella, mukaan lukien ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointi, huolehtien Arktisen alueen asukkaiden oikeuksien asianmukaisesta turvaamisesta sekä siitä, että Arktisen alueen voimavarojen käyttöönnotosta koituvat hyödyt jakautuvat oikeudenmukaisesti;

55 työskentelemään Arktisen alueen maiden hallitusten kanssa sekä paikallistasolla koordinoitujen toimintalinjojen kehittämiseksi sekä sosiaalista tasa-arvoa, naisia, nuorisoa, lapsia ja koulutusta Arktisella alueella käsittelevien ohjelmien toteuttamiseksi;

Kehottaa eri maittemme hallituksia

56 huolehtimaan Arktista aluetta koskevien kysymysten sisällyttämisestä osaksi kansallista politiikkaa ja kansainvälisiä sopimuksia lisäämällä yleisön ja parlamenttien tietoisuutta Arktisen alueen kehityksen merkityksestä kansallisten ja ympäristökysymysten kannalta;

57 kehittämään ja toteuttamaan toimintaohjelmia, jotka sallivat Arktisen alueen alkuperäiskansojen täysimittaisen osallistumisen kussakin pohjoisessa maassa tehtäviin kehityspäätöksiin, ympäristövaikutusten arviointi mukaan lukien, sekä turvaavat että pohjoisten alueiden asukkaat saavat oikeudenmukaisen osuutensa alueen taloudellisen kehityksen tuottamista hyödyistä ja tukevat heidän omaehtoista taloudellista toimintaansa;

58 jatkamaan ja vahvistamaan tukeaan kansalliselle ja kansainväliselle tieteelliselle tutkimukselle ja ympäristöseurannalle Arktisella alueella, edistämällä samalla alkuperäiskansojen osallistumista sekä tukemalla kestäväen kehityksen aloitteiden jatkuvaa inventointia perustana kestäväen ja taloudellisen kehityksen ohjelmien toteuttamiselle;

59 paneutumaan huolellisesti parlamentaarikkojen tässä konferenssissa esittämiin suosituksiin ja toivomuksiin sekä selostamaan niiden nojalla toteutettuja toimenpiteitä Arktisen alueen parlamentaarikkojen Neljännelle konferenssille.

Lisäksi

60 konferenssi hyväksyy kiitollisena Suomen ystävällisen tarjouksen toimia Arktisen alueen parlamentaarikkojen Neljännen konferenssin isäntänä vuonna 2000;

61 konferenssi on yhtä mieltä siitä, että Arktisen alueen parlamentaarikkojen Pysyvän komitean jäsenyyttä tulisi lisätä tavoitteena varmistaa, että kaikkien Arktisen alueen valtioiden parlamentit sekä Inuiittien napa-aluekonferenssi, Saamelaisneuvosto ja Venäjän federaation pohjoisten alueiden, Siperian ja Kauko-Idän alueiden alkuperäiskansojen liitto ovat edustettuina komiteassa, ja kehottaa sihteeristöä ryhtymään tarvittaviin toimiin tämän päätöksen toimeenpanemiseksi, huolehtien tarpeen mukaan siitä, että Pysyvän komitean jäsenyydelle asetetut vaatimukset pysyvät yhteensopivina Arktisen neuvoston jäsenyydelle asetettujen vaatimusten kanssa;

62 konferenssi kehottaa Pysyvää komiteaa jatkamaan työtään, jossa keskeisinä tehtävinä ovat: 1) tämän konferenssin hallitukselle ja kansainvälisille organisaatioille esittämien suositusten ja toivomusten toimeenpanon seuranta, mukaan lukien jäsenmaiden hallitusten esitettävä toivomus, että ne kuusi kuukautta ennen Arktisen alueen parlamentaarikkojen seuraavaa konferenssia esittäisivät julkiseen keskusteluun informaation toimenpiteistä, joihin ne ovat tai eivät ole ryhtyneet vastauksena mainittuihin suosituksiin ja toivomuksiin, 2) tiiviiden yhteyksien luominen Arktiseen neuvostoon sekä huolehtiminen siitä, että parlamentaarikkojen panos neuvoston työn edistämiseksi myös käytännössä tunnustetaan; 3) Arktisen alueen parlamentaarikkojen seuraavan konferenssin valmistelu yhteistyössä isäntämaan kanssa, sekä 4) Pysyvän komitean tulevaa työtä, sen kokoonpanoa ja menettelytapakysymyksiä koskevan asiakirjan laatiminen seuraavan konferenssin käsiteltäväksi;

63 Konferenssi pyytää seuraavan konferenssin isäntämaata yhteistyössä Pysyvän komitean kanssa ottamaan vastatakseen komitean sihteeristötehtävistä.

Salehard, Jamalo-Nenetsin Autonominen alue, Venäjä, 24. huhtikuuta 1998